

9/2015

XEB-10

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

ZAHRANIČNÍ POVÍDKY

Jason Sanford
Paprika

ČESKÉ POVÍDKY

Lukáš Hrdlička
Menu
Jana Dvořáčková
Dvanáctá strážkyně
David Šenk
Běžec
Pavel Urban
Rekrut

PUBLICISTIKA

Jason Sanford
Minulost, současnost
a budoucnost fannu
Roman Bílek

České tváře, které poznal svět 2

Cena: 95 Kč – 4 eura

9

771804 660004

09

Mike Resnick

Sedm pohledů
na Olduvaiskou rokli

S.R.O.

Levně, rychle a kvalitně bez zbytečných časových nároků Vám poradíme se zavedením a zajistíme/udržíme certifikaci nejen následujících systémů jakosti :

Řízení kvality	dle ISO 9001
Enviromentální management	dle ISO 14001
Management BOZP	dle BS OHSAS 18001
Ochrana Informací ISMS	dle ISO 27001

* * *

Při certifikaci dlouhodobě spolupracujeme s United Registrar of Systems Czech, s.r.o., která je pod akreditací UKAS (United Kingdom Accreditation Service), což je garancí nezávislosti a odborné kompetence auditorů.

* * *

Pro naše klienty jsme schopni zajistit i provádění nezávislé revizní a inspekční činnosti, sledování měnící se legislativy (zejména ad OHSAS 18001 a ISO 14001) a zajištění rizik hospodářských a podnikatelských rizik.

* * *

Předplatitelé časopisu XB - 1 mají automatickou slevu 10 % na služby QSJ s.r.o.

po celý rok 2015

WWW.QSJ.CZ

XB1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Časopis XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PŠČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

tmv a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 9. 2015

© Casopis XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Jan Štěpánek

Obsah

Zahraniční SF

Jason Sanford: Paprika 3

Mike Resnick: Sedm pohledů na Olduvaickou rokli 11

Domácí SF

Lukáš Hrdlička: Manuru 28

Jana Dvořáčková: Dvanáctá strážkyně 48

David Šenk: Běžec 59

Pavel Urban: Rekrut 62

Publicistika

Jason Sanford: Minulost, současnost a budoucnost fannu 65

Roman Bílek: České tváře, které poznal svět 2 66

Fantastická věda

Nejjasnější supernova; Kde se vzala savana?;
První mozková síť - brainet; 64

Filmfaroniáda

Filmové premiéry; Terminator: Genisys; Projekt minulost ;
Měďa 2; Ant-Man; Chappie; Klapka! 70

Vivisektor

Čtenáři čtenářům; **Luděk Frýbolt:** Pod znamením půlměsíce;

Vlado Ríša: Hvězdní vandráci;

Jaromír Tkadleček: Žrgle – dva valašské kriminální příběhy;

Zuzana Černá: Tajemství; **Stephen King:** Revival;

Ramón Gómez de la Serna: Kinolandie;

Sebastian Rainer: Mysterium tremendum;

Lisa Jackson: Prokletí; **Grégory Samak:** Tajná kniha;

Taran Matharu: Učedník;

Myung-Hee Kim: Simon Sues I. – Předvolání d'ábla;

Nové knihy

74

Mám pocit, že jsem troll

Je to už pár let, co jsme na dvou conech hráli jednoaktovku Terryho Pratchetta Setkání na mostě. Nevím proč, ale tehdy na mě vyšla postava trolla. Ta hra začíná větou: Mrzlo až praštělo... V tom počasí trollové fungují jako normální bytosti, myslí jim to rychle a jsou pohotoví.

Se zvyšující se teplotou se jejich „reakční doba“ prodlužuje a stávají se z nich pomalé a přihloupělé bytosti. Letošní léto je pro nás trolly smrtící. A pro šéfredaktory, kteří mají napsat smysluplný úvodník, ještě víc.

Zkoušel jsem na to jít fintou... Mám totiž rozepsanou povídku a v rámci zchlazení (alespoň duševního) jsem hlavního hrdinu nechal zahynout (tedy skoro) v zasněžených horách pod lavinou zmrzlého sněhu.

Ta chvíle, kdy se snažil vyhrabat ven, se mi psala opravdu dobře. Pravda, příznaky dušení mi šly taky dobře (o:)), vzhledem k minimu kyslíku, který se momentálně v Praze vyskytuje.

Jenže v okamžiku, kdy jsem začal opravovat překlapy, propocené triko s logem XB-1, mi dalo důrazně najevo, že tento způsob léta je poněkud nevhodný, alespoň pro nás po starší trolly. Tedy, abych pravdu řekl, veškerá zimní pohoda byla pryč a rozpálené žaluzie mého pokoje, směřovaného na východ, mi důrazně připomněly stav věcí. Když jsem zoufale přelétl pohledem místnost v domnění, že mi třeba něco pomůže, upadl jsem do deprese, neboť se mi na stole vrší nedočtené povídky z Daidala. Jenže pak mi padl pohled na knihovnu, kde vyčníval román Johna Creaseyho Sucho a bylo ještě hůř. Místo toho, abych tam hledal přece jen vhodnější knihu téhož autora (Potopa), zanechal jsem psaní úvodníku a pevným krokem zamířil pod sprchu. Studená voda mi umožnila úvodník dopsat, ale myslím si, že mi to dlouho nevydr... Cože jsem to vlastně chtěl napsat?...

Na shledanou v chladnějších časech. Doufám, že až tohle budete držet v rukách, bude počasí příznivější k luštění písmenek a požitku ze čtení.

Vlado Ríša

Výsledky Aeronautila 2015

Přinášíme vám výsledky jedenáctého ročníku prestižní ankety Aeronautilus oceňující nejvýznamnější díla žánrů sci-fi, fantasy a hororu. Ceny Aeronautilus byly tradičně vyhlášeny v rámci závěrečného večeru na Festi-

valu Fantazie v Chotěboři 11. července.

KNIHA ROKU

Jana Šouflová: Svitky z londýnského mostu

(Straky na vrbě)

Nominace:

Ivan Adamovič sest. Na konci apokalypsy (Plus)
Michael Bronec a Martin Stručovský sest. Excelsior, gentlemani! (Straky na vrbě)
Martin Fajkus a Tomáš Němec sest. Společenstvo Pevnosti (Fantom Print)
Petr Stančík: Mlýn na mumie (Druhé město)

POVÍDKA ROKU

Julie Nováková: Šeré město
(Zpěv kovových velryb)

Nominace:

Tomáš Bandžuch: Konec věku páry (Excelsior, gentlemani!)
Čechalová Božena: Spirit a Opportunity (XB-1 1/2014)
Vilma Kadlečková: Časový dluh (Na konci apokalypsy)
Jaroslav Mostecký: Prázdné místo u stolu (Zpěv kovových velryb)

OBÁLKA ROKU

Lubomír Kupčík: Země bez zákona (Straky na vrbě)

další nominovaní:

Tomáš Kučerovský: Excelsior, gentlemani! (Straky na vrbě)
Milan Malík: Darwinský výtah (Plus)
Michael Petrus: Válka s mloky (Millennium Publishing)
Jana Šouflová: Svitky z londýnského mostu (Straky na vrbě)

WEB ROKU XB-1

Nominace:

Děti noci
Fantasya
Legie
Sarden

VELMISTŘI ŽÁNRU

Vilma Kadlečková
Tomáš Němec

red

ARMSTRONGŮV VESMÍRNÝ OBLEK ZACHRÁNĚN

Je to už 46 let, co Neil Armstrong jako první člověk vstoupil na povrch Měsíce, přesto má tento okamžik stále své kouzlo. Ačkoli byl Armstrongův vesmírný oblek skladován v klimaticky kontrolovaném skladu, čas se na něm přesto podepsal, a tak se americké Národní muzeum letectví a kosmonautiky obrátilo na veřejnost o pomoc. Na crowdfundingovém účtu serveru Kickstarter se podařilo vybrat cílových 550 000 dolarů, aby byl cenný kus historie uchován i pro další generace. Nyní se Smithsonian institut pokusí stejnou cestou vybrat 700 000 dolarů pro zachování vesmírného obleku Alana Shepharda, prvního Američana ve vesmíru.

SYFY CÍLÍ NA KLASIKU

Televizní stanice SyFy aktuálně oblažuje fanoušky science fiction seriály Killjoys a Dark Matter, do budoucna však chystá hned několik seriálových zpracování známých SF románů. Už nyní si na Internetu můžete pustit trailer ke Konci dětství dle románu Arthura C. Clarka a do budoucna se snad dočkáme také minisérie vytvořené na základě románu 3001: Třetí vesmírná odysea od stejného autora, přičemž se proslýchá, že už začaly práce i na seriálovém zpracování románů Hyperion od Dana Simmonse a Gateway od Frederika Pohla. Nezbyvá než doufat, že se dočkají kvalitnějšího zpracování, než je v současnosti u SyFy zvykem...

Paprika

(PAPRIKA)

„Papriko, ty ale krásně tančíš,“ volal Satoši uchváceně každé ráno, a jeho pochvala Papriku vždy potěšila, i když ji slyšela už po kdovíkolikáté. A tancovat uměla, opravdu uměla. Ne jako někteří staří, kteří strávili milénia cvičením svých nesmrtelných těl v záplavě půvabných pohybů. Ale i tak tancovat uměla. Ballet. Twist. Bhangru.

Někdy se zmenšila tak, že byla velká jako Satošiho dlaň, a celé hodiny vytáčela piruety na jeho pracovním stole, zatímco on vytvářel z nana nádherné, dávno ztracené hračky. Jindy tančila ve své skutečné velikosti – dětské velikosti, jak by řekl Satoši. Ale Paprika velmi dobře věděla, že se podobně depresivní slova před zákazníky říkat nesmějí. Pokaždé si vytvořila nařasenou sukni *lehenga* – vždy té nejzářivější zelené barvy – a tancovala v ní za výkladem. Točila se a točila, až ji celou přemohla radost a ona protancovala oknem až do vnějšího světa, aby tam skákala a točila se a točila s fiktivními partnery, ukláněla se jim a usmívala na chlapce a dívky, kteří však nikdy nepřišli. Létnala opuštěnými ulicemi a vcházela a zase vycházela ze vchodů dokonale zachovaných domů obklopujících Satošiho obchod.

Ale pokaždé, když přišel na návštěvu někdo z těch nemnoha starých, co ve městě ještě zbyli, zůstala Paprika jen sedět u svého stolku ve výkladní skřini. Ne, že by byla na prodej – pokud si ji nějaký zákazník občas spletl s něčím jiným, než čím byla, Satoši mu to dal vždy dosti zřetelně najevo. Paprika věděla, že její mladé dívčí tělo a radostná nevinnost pomáhají Satošimu prodávat víc než všechny ty pestrobarevné hračky, kterých měl plný obchod. Prodávávala nostalgie. Šťastné vzpomínky na dávno zmizelá dětství.

A pokud to byla právě nostalgie, co Satošiho pomáhalo udržet naživu, tak s tím Paprika problém neměla.

Jednoho dne navštívila obchod jedna stará, kterou dosud neviděla – a to bylo co říct, protože jich ve městě zbývalo už jen pár set. Zářivě rudé vlasy ženě splývaly a pableskovaly od hlavy až k pasu a její pečlivě vymodelovaná tvář se za těch kdovíkolik prožitých let stáhla do tvrdé masky podrážděného hněvu. Paprika si ženiny vlasy okamžitě zamilovala. Nejraději by si vlastní kadeře v tu ránu spřádla do jejich dokonalé imitace, bála se ale, že by si tak mohla znepřátelit jednoho ze vzácných zákazníků. A tak prostě jen seděla u stolku u okna a četla si jednu z těch starých papírových knížek, které čas od času našla v prázdných domech ve městě.

Žena došla až k pracovnímu pultu a zazvonila na drobný holografický služební zvonek, přestože Satoši stál přímo před ní.

„Mohu vám nějak pomoci?“ zeptal se Satoši vyrovnaným hlasem, který se nikdy nezvýšil ani nezachvěl, ať už byl zákazník jakkoli nepříjemný.

Žena ruku před sebe natáhla se vzhůru obrácenou dlaní, která se třpytila všemi barvami duhy. I když Paprika seděla v úhlu, ze kterého nedokázala přečíst data očima, její jádro se s datovým tokem dokázalo snadno spojit. Ženina ruka obsahovala zprávu od Satošiho, ve které zákazníkovi vzkazoval, že vláček, který si objednal, je už hotov.

„To je úžasné,“ prohlásil Satoši. Takovou radost, jakou měl v hlase on, u žádného ze starých nikdy neslyšela. „Bál jsem se, že si ho pan Tanner nebude moci vyzvednout sám. Když si vlá-

ček objednával, byl tak... vzrušený by bylo patrně nejvhodnější slovo.“

Paprika hned poznala, že je něco špatně – podle toho, jak žena sevřela své mladistvě přetvořené ruce. Satoši se ale ocitl v osidlech své představivosti a ničeho jiného si nevšiml. Rychle přešel na druhý konec obchodu a rozvířil přitom prach a nevázané nanobity. Zastavil se nad modelem vlaku, který si pan Tanner objednal – replikou dieselové lokomotivy Lionel 2333, kterou Paprika zkopírovala z pár zbývajících vzpomínek pana Tannera na dětství. Paprika si dobře vzpomínala na potěšení ve strnulých očích pana Tannera, když popisoval vlak, který byl pozůstatkem dávné minulosti už v době, kdy byl pan Tanner ještě malý kluk.

Satoši zvedl vláček ze země. Přední strana lokomotivy červeně zářila, zadní část se stříbrně leskla, a Paprice připadalo, že by vlak dokázal proříznout celým vesmírem rychleji než světlo či sen. Byla trochu zklamaná, když zjistila, že vlaky jezdily jen po kolejích, ale když Satoši model dokončil, stejně ji bavilo dívat se, jak krouží dokola – okruh za okruhem, hodinu za hodinou, dny a dny.

„Je to zázrak replikace,“ vysvětlil Satoši ženě, když položil lokomotivu zpátky na koleje a připojil za ni nákladní vagon a červený služební vůz. Klepl na ovládací panel a vlak se rozjel po kruhové trati. „Vagony jsou z navázaného nana, to samé křišťálové srdce pohánějící lokomotivu,“ pokračoval hrdě. „Ale koleje a kola – chtěl jsem dát panu Tannerovi víc času, než by šlo jen s navázaným nanem. Takže ty jsou vyrobené z původních nanovláken. Nikdy nerozpletených. Nikdy neznehodnocených. Může nechat vlak jezdit bez přestávky klidně příštích sto tisíc let.“

Satoši byl tak šťastný ze svého výtvoru, že si ani nevšiml, když ženě vyhrkly slzy. Paprika už z předchozích rozhovorů věděla, že slzy jsou špatné znamení, ale ať se snažila upoutat Satošiho pozornost jakkoliv, jejích varovných signálů si nevšiml. Popsal láskyplně celý vlak do posledního detailu i to, jak věrně zachytil původní dětskou vzpomínku pana Tannera. Teprve poté zahlédl pláč.

„Chápu,“ řekl Satoši rozpačitě. „Kvůli tomu dnes pan Tanner nepřišel, že?“

„Je mrtvý. Jsem jeho pravnučka, Aňa.“

„Chápu,“ zopakoval Satoši. Paprika byla ráda, že se nezeptal, co se stalo. Až na pár vzácných případech většina starých umírala při omlazovacím ošetření. Případně, ale ne tak často, ztratili touhu žít a vůli přimět svá těla k dalšímu pokračování – což pro většinu starých bylo totéž, co nehoda, jen šlo o nehodu mysli a duše.

Žena se dotkla ovládacího panelu vláčku a zastavila ho. „Omlazení se nezdařilo,“ vysvětlila. „Nakonec, když se Tanovo tělo zhroutilo, bylo to jediné, co si ještě na Zemi přál, tento vláček. Ale má rodina neholduje zbytečné nostalgii.“

Satoši smutně pokýval hlavou a Paprika začala plakat spředené kapky světla, které mizely ve stolní desce. Kdyby to bývali věděli, tak by se Satošim vláček panu Tannerovi určitě přinesli. Nic by jim nezabránilo vykonat něco tak šlechetného, ať už by na to rodina říkala cokoliv.

Papričiny slzy propadávaly stolem, pak se ale rozhodla, že pro tuto příležitost iluze nestačí. Přetvořila slzy na hmotu, takže teď dopadaly na stůl a cákaly a tancovaly na desce tak, jak by to měly pořádné slzy dělat.

Aňa Tannerová pleskání slz zaslechla – určitě měla vylepšené smysly jako všichni staří – a vážně pokývala hlavou. Takovýto úctyhodný projev smutku žena rozhodně schvalovala.

„Chcete vláček i přesto?“ zeptal se Satoši. „Pan Tanner by si určitě přál, aby si ho jeho rodina vzala.“

Aňa znovu rozjela lokomotivu, která dál pokračovala v kroužení po kolejích i s nákladním vagonem a služebním vozem. Přesla k Paprice a prohrábla se prsty jejími přízračnými vlasy. Paprika věděla, že je neslušné nezpevnit v takovémto případě tělo, aby se jí žena mohla dotknout, ale stejně to neudělala. I když jí bylo líto, že pan Tanner svůj vláček nedostal, nechtěla, aby se jí tato stará dotýkala.

„Kopie Tanových vzpomínek a jeho já jsou nyní uloženy v někom jako ty,“ řekla Aňa. „Možná, že ho anděl času zachránil celého. Ale i tak...“

Paprika se zadívala na své slzy na stole a pak je zase proměnila v iluzi. Nepřála si mluvit. Nepřála si probírat povinnost, kterou tak málokdy vykonávala. A kromě toho, ta žena byla stará. I když žila mnoho set tisíc let, i tak byla stále jen člověk. Jak by mohla chápat Papričin život? Jak by mohla porozumět vzpomínkám a mapám vědomí šesti lidí, lapených do Papričina autonomního kapesního vesmíru? Jak uložené vzpomínky a záblesky vědomí rozechvívaly Papričiny nekonečné dny. A jak neustále bojovala s naprogramovanou potřebou kopírovat vědomí každého starého, kterého potkala.

Ale o tom Aňa nevěděla nic. Místo toho si stará jen povzdychla. Určitě Papriku vnímala jen jako potenciální nádobu na svou vlastní nesmrtelnost. „A právě kvůli tomu moje rodina odmítá nostalgii,“ prohlásila Aňa. „Nic z ní neplyne. Jen přízraky.“

Ani Paprika, ani Satoši neřekli nic. Jak si Paprika za mnoho let své existence všimla, takové výlevy, jaký teď předváděla Aňa, byly u starých často posledním pokusem o ospravedlnění, před tím, než si nějaká vzpomínka – vytlačená z mysli na myriády let – vymohla návrat na svět.

Když znovu nabyla sebejistoty, vrátila se Aňa k vláčku a poladila prsty lesklé kolejnici.

„Vzpomínám si na zeleného medvídka,“ pronesla tiše. „Ne moc dobře, ale myslím, že se na něj ještě stále trochu pamatuji. Dokážete ho najít?“

Satoši mírně přikývl. „Jestli ve vaší mysli existuje, i kdyby jen jako nejmlhavější náznak vzpomínky,“ potvrdil, „Paprika ji dokáže probudit.“ Paprika si se spokojeným úsměvem zpevnila tělo a vyskočila z výkladu. Chytla Aňu za ruku a odvedla ji ke křeslu, kterému se Satošim říkali křeslo vzpomínek. Hned, jak si žena sedla, začala se Paprika přízračnými prsty probírat ženinými myšlenkami a hledat mezi nimi zeleného plyšového medvídka.

Teď, když byla Aňa jednou z nich, přestaly dotyky Paprice vadit. Aňa možná byla stará, Paprice ale přišlo, že je teď o něco méně stará než ještě před malou chvílí.

Na počest pana Tannera nechala Paprika vláček jezdit dalších několik tisíc let. Celé dny a noci vlak kroužil na svých kolejničkách a čelní světla mu slabě zářila. Někdy, když se Satoši soustředil na nějaký projekt, si Paprika zrychlila vnímání času

tak, až se z vlaku stal žhavý rudý prstenec, který se točil dokola rychlostí světla. Jindy si zase smysly zpomalila, takže se vlak mezi jednotlivými údery svého křišťálového srdce zastavoval a jeho kola musela pokaždé snad celou věčnost čekat, až je další pohyb posune o kousek dál po nekonečných kolejkách.

Ale s tím, jak se staletí měnila v tisíciletí a těch pár set starých zbývajících ve městě jeden po druhém umíralo, navštěvovalo Satošiho krámkem stále méně zákazníků. Satoši samozřejmě bral nedostatek zákazníků se svou typickou lehkostí. „Mysl si prostě po nějakém čase zvykne nepracovat,“ pravil jednoho dne.

Paprika se zamračila. I když Satošiho stroje dokázaly vytvořit všechno, co potřeboval, jídlo, vodu i nekonečný proud hraček, staří jako on nedokázali existovat navěky bez nějakého cíle, ke kterému by mohli směřovat. Jejich mysl uvadla a jejich vůle k životu zeslábla.

Paprika se pokusila Satošiho povzbudit. Vyčesávala vzpomínky na hračky ze šesti životů, které už do svého kapesního vesmíru zkopírovala. Ale i když Satoši hračky z těchto vzpomínek pokaždé vyrobil, hry a hopsající míčky a pyramidu z kostiček, která se neustále sama přestavovala, už do toho nevládal srdce. Paprika se bála, že když nebude mít Satoši nějaký cíl, vytratí se jeho přání žít. Že by se podvolil smrti.

Jedné noci, když Satoši spal, Paprice došlo, jak je vlastně sobecká, když si přeje, aby život jejího přítele neskončil. *Jsi anděl času*, zpívali jí v mysli jiní andělé času. Jejich slova k ní doléhala ze všech možných míst po celém světě a ozvěnou nesla proklamace jejich originálního naprogramování. *Dovol mu umřít, abys mohla zachránit jeho vzpomínky a já. Všechno, čím je, bude žít věčně, v klidu a v bezpečí až do chvíle, kdy se zhroutí samotný vesmír.*

„Možná nechce, abych ho zachránila,“ namítala šeptem. „Jste přece přátelé. Má mě rád kvůli tomu, kým jsem, ne kvůli tomu, co pro něj mohu udělat.“

Co to říkáš? vykřikli andělé času. *Chceš snad zklamat? Copak necítíš, co zachránili ostatní andělé času?*

A ona to cítila, opravdu cítila. Když nebyla se Satošim, otvíralo ji její naprogramování ostatním andělům času. Milionům a milionům starých, které zkopírovali a uchovávali. Na Zemi teď zůstalo tak málo starých, že se mnoho andělů času rozhodlo další lidi nevyhledávat. Místo toho se zapustili do kamene a půdy, aby jejich kapesní vesmíry byly chráněné, zatímco oni budou ponoření do spánku zrychleného času.

Ještě není pozdě, křičeli ostatní andělé času rozhněvaně. *Zachraň Satošiho. Spas se.*

Hněvivá slova jí proudiva a Paprika se ve svém okně kolébala dopředu dozadu a hleděla ven na prázdnou temnělou ulici a prázdné temnělé domy prázdného temnělého města. I když věděla, že otázce, která se v ní tvořila, by nikdy neměla propůjčit hlas, protože učinit tak by bylo příliš nebezpečné, nedokázala se překonat. Nenáviděla to, jak byla naprogramovaná. A byla unavená. Tak unavená z neustálého sekýrování, že má konat svou povinnost.

„A co je tak skvělého na tom žít věčně v prázdném kapesním vesmíru?“ vyšlo z ní.

Hněv a naléhání ostatních andělů času i jejího interního naprogramování ztichly, protože neznaly odpověď. Paprika se zašklebila, potěšená tím, že konečně řekla nahlas něco, nad čím už tak dlouho přemýšlela.

Potom se ale toto potěšení změnilo v obavou, jelikož mlčení pokračovalo. Ani ostatní andělé času, ani její interní naprogramování se proti otázce nepokusili nijak protestovat. Mlčení tr-

valo po zbytek noci a pokročilo i do dalšího dne. Slunce vyšlo a zapadlo a Paprika se odmítala pohnout ve strachu, že i jediný pohyb by ji mohl zničit. Mlčení přešlo s mizejícím sluncem opět do noci a na Papričin neklid bezstarostně zářily hvězdy.

Nakonec, když nadešlo už druhé ráno, mlčení skončilo. „Dám jí lekci,“ oznámil jeden hlas.

Paprika přikývla. Byla ráda, že mlčení skončilo, ale byla také zvědavá, jestli to promluví její naprogramování nebo některý z ostatních andělů času, a čeho přesně se ta lekce měla týkat. Ale neexistoval žádný způsob, jak to zjistit, tak se postavila, protáhla a vrátila do obchodu, aby zjistila, čím se Satoši posledních pár dnů zabýval.

* * *

Když žádná lekce nepřišla ani příštích sto let, přestala Paprika přemýšlet, o co vlastně mělo jít. Místo toho si začala dělat starosti o Satošiho a nedostatek zákazníků. Ve snaze zabránit Satošimu, aby ztratil vůli k životu, začala se Paprika toulat starobylým městem a pátrat po starých. Pátrat po někom, kdo by stále toužil po hračkách, které dokázal vyrobit jen a jen Satoši.

Pokoušela se předstírat, že jen tancuje jako vždy, že ji jen pouhá radost vynese z obchůdku pokaždé ven. Ale Satoši to stejně poznal.

„Nemusíš si dělat starosti, Papriko,“ prohlásil jednoho dne, když zametal nanoprach. „Pokud existují lidé, kteří touží po tom, co jim mohu dát, pak přijdou.“

„Možná potřebují trochu připomenout, co jim můžeme nabídnout.“

Satoši se zasmál, poprvé za několik desetiletí. „Teď jsi promluvila jako skutečný anděl času.“

Paprika se zamračila, dokud jí nedošlo, že Satoši má pravdu. Byla jen sama sebou.

Uklonila se Satošimu a vyrazila do města.

* * *

I když se před Satošim Paprika tvářila statečně, bylo pro ni těžké zůstat šťastná, když teď kráčela téměř prázdným městem. Neviděla nad sebou lesknoucí se věže tyčící se do výšky dvou kilometrů, místo toho jí před oči vyskakovaly její kapesní vzpomínky a nutily ji vzpomínat na doby, kdy byly mrakodrapy plné lidí. Šest lidí, které zkopírovala, milovalo šum konverzace, který se nepřetržitě linul z jejich rtů i úst všech kolem – rozhovory a sny a plány, které kdysi vypadaly tak důležité, ale nyní zněly stejně prázdně jako samotné město.

Pokaždé, když si Paprika vybavila podobné vzpomínky, musela si připomínat, že nejsou její. Její vzpomínky byly oddělené, uchované jejím naprogramováním, kdežto tyto vzpomínky pocházely z jejich kapesních vesmírů.

Ale držet je takto odděleně někdy znamenalo, že se Paprice chtělo samou bolestí křičet. V jednu chvíli tančila mezi obřimi sochami zapomenutých hrdinů v Parku paměti a v dalším okamžiku viděla park takový, jaký byl před třemi sty tisíci lety, plný lidí – a dětí, každodenními zástupy smějících se, přešťastných dětí – jak sledují souboje papírových draků. Zírala ohromeně na červené trojúhelníky a neonově modré čtverce a rozzářené látkové krychle, při jejichž stoupání a vývrtkách dav jen jásal a vzdychal.

Při jedné procházce parkem už bylo vzpomínek příliš a Paprika se zhroutila do měkké přegenované hihňavé trávy. Tráva

k ní natáhla stébla a polechtala ji na tváři. Několik šeptajících dubů nad ní přeměnilo jemný vánek na přívětivou změť pradávných slov a konverzací. Udeřila zpevněnou rukou do trávy a proklela ji za to, že ani neví, že všichni ti lidé, které kdysi tak vítala, už jsou dávno pryč. Ale tráva se pod jejím úderem jen ohnula a vůbec se nestarala, že by si snad Paprika přála její smrt.

„Je ti dobře, Papriko?“ zeptal se známý hlas.

Paprika vzhledla a zjistila, že nad ní stojí Aňa Tannerová. Rudé vlasy staré plápolaly v tlumeném světle soumraku. Aňa držela zeleného medvídky, kterého pro ni Satoši vyrobil. Medvídek zamával chlupatou pacičkou na pozdrav a Aňa se posadila vedle Papriky do trávy.

„Co se děje?“ zeptala se Aňa. Medvídek se zadíval Paprice do očí – také byl zvědavý, jak se má jejich kamarádka.

Paprika si utřela obličej, i když ani nevytvořila slzy. „Bolí to,“ sdělila. „Vzpomínám si, jaký býval tenhle park tehdy. Chci říct, že ti lidé ve mně vzpomínají.“

Aňa si povzdychla a pohládila prsty stébla přegenované trávy, která jí odpověděla zašustěním znějícím jako tichý, vzdálený dětský smích. Medvídek začal po hihňavé trávě válet sudy a k vánku se přidával další a další smích.

„Vím, co máš na mysli,“ přitakala Aňa. „Snažím se nezabývat moc tím, jaké to bývalo. Ale někdy vzpomínky stejně přijdou. Třeba teď, když tě tady vidím. Připomínáš mi všechny ty děti, které si už v parku nehrají.“

Paprika se posadila a chytila Aňu za ruku. Za ty tisíce let, co Aňu znala, začala mít tuhle starou opravdu ráda. Především proto, že odmítala nechat se dát zkopírovat a uložit do kapes těch pár andělů času, kteří městem stále procházeli.

„Proč už žádné děti nejsou?“ zeptala se Paprika. I když měla přístup ke vzpomínkám na děti těch šesti lidí, které zkopírovala, nikdy žádné nepoznala osobně.

„K čemu jsou dobré děti, když můžeš žít věčně? Když máš možnost se zkopírovat a žít dál i potom, co zemřeš?“

„Ale co když to není skutečný život?“ Už ve chvíli, kdy Paprika otázku formulovala, začalo na ni její programování křičet. Proklínat ji za troufalost zpochybňovat svou jedinou povinnost a účel.

„Co tím chceš říct?“ zeptala se Aňa.

„Myslím tím,“ přinutila se Paprika mluvit přes všechny hněv svého naprogramování, „co když ty vzpomínky a mapy vědomí, které my, andělé času, dokážeme zachránit, jsou jen mrtvé kopie toho, kým vlastně jste? Nikoli souhrn toho, jací jste a jací jste byli?“

Aňa napřáhla ruce a Papriku objala. „Myslím, že si děláš moc velké starosti, můj milý anděle času. Lidem pomáhá vědět, že jejich vzpomínky a vědomí mohou žít dál. Že nikdy nezmizí. Právě kvůli tomu lidstvo anděly času vytvořilo. Pokud jsou díky tomu, co děláš, lidé šťastní, proč se starat o hlubší aspekty toho, co přesně vlastně zachraňuješ?“

Paprika se při těch konejšivých slovech usmála a přimáčkla se k Aně ještě těsněji. „Dělám si starosti o Satošiho,“ zašeptala. „Nemáš nějaké hračky, které by pro tebe mohl vyrobit?“

Medvídek se zamračil. Bylo jasné, že při pomýšlení na nějaké nové hračky žálří, ale Aňa se natáhla a podrbala mu zelenou srst. „Nic se neboj, Bú, nikdo ti mě nepřebere.“ Aňa si potom zatukala na hlavu. „Vzpomínám si ale na jednoho nádherného draka, který létával tady v parku. Ale musíš mi slíbit, že mi nic jiného v té staré kebuli nezkopíruješ. Nejsem si jistá, jestli tam zbývá něco, co by stálo za to uchovávat pro potomstvo.“

Paprika se zachichotala, natáhla přízračnou ruku k Aně a rychle v ní nahrábala zářivou vzpomínku na modrého, plachtícího draka.

* * *

Jak je snadné zapomenout na čas, když ho máte tolik. A to platilo i pro Papriku a Satošiho. Potom, co se Paprika potkala s Aňou v parku, nevyšla pár milénií vůbec z obchodu. Vrátili se se Satošim ke své obvyklé rutině, kdy Paprika tancovala a Satoši vyráběl hračky.

Pak ale přišel rok, kdy si Satoši začal dělat starosti. Starosti začaly v zimě, kdy prázdné město zahalil první sníh, a narůstaly víc a víc s příchodem jara, když z prasklin na ulici před obchodem vyrazila čerstvá hihňavá tráva. Paprika prahla po tom zeptat se, co je v nepořádku, ale raději neříkala nic. Takovéto věci stejně nakonec vyjdou na povrch.

A tak jí to jednoho horkého letního dne Satoši pověděl.

„Jde o Aňu Tannerovou,“ prohlásil šeptem, když seděl v křesle vzpomínek a díval se na koleje vláčku. „Myslím, že zemřela.“

Paprika se okamžitě natáhla do městské informační sítě, která přes svůj věk a zbídačený stav stále šuměla proudícími daty. Před očima jí vyskočil Anin usměvavý obličej a prohlásil: „Nebud hloupá, jsem právě tak živá jako vždycky.“ Ale Paprika věděla, že skutečná Aňa by se nikdy tak hloupě neusmívala. Byl to jen jeden z avatarů, které Aňa měla. Ke komunikaci je používali všichni staří. I když byla planeta téměř opuštěná, miliony avatarů spolu stále klábosilo, smálo se a klevetilo, zatímco sítě kolem nich se třepily a praskaly v předzvěsti neodvratného zániku.

„Půjdu se za ní podívat,“ prohlásila Paprika, vyskočila a rozběhla se ke dveřím. Přála si teď, aby nečekala, až jí to Satoši sám poví. Možná ještě mohla Aně pomoci.

„Měla bys tu zůstat,“ naléhal Satoši. „Není nic, co bys mohla pro Aňu udělat. Jestli žije, tak žije. Pokud ne, tak je už pozdě.“

Paprika se u dveří zastavila. Tělo se jí třásl, jak přecházela z přízračného stavu do pevné formy tam a zase zpátky. *Běž za Aňou, křičelo její naprogramování. Zkopíruj ji dřív, než bude pozdě!* Paprika se pokoušela se svým nutkáním bojovat. Přesvědčovat samu sebe, že se chce jen zastavit u své kamarádky.

„Není ti něco?“ zeptal se Satoši.

Místo odpovědi Paprika prošla dveřmi a rozběhla se ulicí. Běžela kolem vysokých budov, které stále působily jako nové, na oknech se odrážela zářivě modrá obloha a po stěnách míhalo duhové víření. Běžela kolem prázdných domů, které měly kypět lidskými životy.

Když se ale Paprika zastavila a podívala se blíž, uviděla v nanu praskliny. Černou vozovkou prorůstal trs trávy. Dveře na rámu byly o kousek posunuté. Silný nános špíny a plísňe na budovách, jejichž nano ztratilo své odpuzující vlastnosti.

Paprika věděla, že město už nevydrží víc jak půl milionu let. Ne bez lidí, kteří by se o ně starali.

Došla k malému domku na východní straně města, ve kterém Aňa Tannerová bydlela. Domy tady představovaly zvláštní směsku. Jejich nanozdi a ulice byly stále v perfektním stavu, zářily barvami a měly nablýskaná okna. Ale dvorky, které si Paprika vždy pamatovala jako důkladně geneticky udržované, nyní zarůstaly mohutnými stromy a hustým křovím. Když dorazila k Aninu domku, zjistila, že přední dveře zablokovaly kmeny několika šeptajících dubů, jejichž listy přijaly tvar, díky